

M A G A Z Y N

V E N

T U I N - S I E R A A D E N.

G E K O L E U R D.

N°. 2.

A T A M S T E R D A M , B y J O H A N N E S A L L A R T

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

<http://www.archive.org/details/magazijnvantuins02laar>

P L A A T IX.

N°. 1 Eene Kapelle.

Het rieten of stro dak is met een houten kruis versierd; het wordt door ruuwe boomstammen, enige voeten van het gebouwtjen verwyderd, ondersteund, en vormt eene bedekte gaanderij om hetzelfde.

De wanden kan men van ouden steen of puin, en ook wel, met riet of stro, met een verouderde deur 'er in, naar verkiesing ophaalen.

De beste standplaats voor dezelve, is op eenen natuurlijk wild begroeyden heuvel, die op eenen niet te kleinen afstand zichtbaar is.

N°. 2. Een Bloemen-bank, voor Pot-gewasfen.

N°. 3. Wijst de manier aan, hoe dezelve moet ingerigt worden, dienende zij meteen voor eene zitplaats, daar de reuk en het gezigt te gelijk gestreeld worden.

N°. 4. Een Zomer Woonhuisjen, van boomstammen en ouden steen gebouwt, en met riet gedekt.

N°. 5. Verklaart de verdere inrigting van N°. 4. bestaande in twee kamers van verschillende grootte.

De opene plaats word aan den hoek door een ruuwen boomstam ondersteund, dienende deze ruimte, om, voor zon en regen gedekt, het aangenaame der buitenlucht te genieten.

Als men een stuk land doorwandelt, met graan, aardappelen en andere veldvrugten bezaaid en beplant, aan welks einde men dit gebouwtjen ziet, zal het wel bevallen.

N°. 6. Een Tuinstoel. — De leuning van ongeschild en buigzaam hout gemaakt.

N°. 7. Eene Boersche Hut. — Zij is van houtstammen, horifontaal op elkander en eenige oude steenen gebouwd. Het rond voordak, dat in het midden door een boomstam ondersteund word, en de verdere dekking is van riet.

N°. 8. Platte grond van N°. 7.

N°. 9. Op een sterk beschaduwde plekjen, in een bosch, zal het wel geplaatst zijn.

Eene kleine doch bevallige agthoekige Tempel, van boomstammen en ongeschildde kneppels gebouwd, en met stro gedekt. Als men denzelven van verre op eene hoogte ontwaart, is hij wel geplaatst.

P L A A T X.

Nº. 1. Eene Deur van ruuwe houtstammen, de Gothische manier nabootlende.

Nº. 2. Een Chineesch Vogelhuisjen. — Een vrolyk open gelegen Grasveldjen is de geschiktste plaats voor hetzelfde.

Nº. 3. Eene Tafel.

Nº. 4. Eene Bank.

Nº. 5. Eene Tafel.

Nº. 6. Een Stoel, alle van ongeschild en bemost hout vervaerdigd, en met willige hout of schillen van boomtakken te saamen gevoegd.

Nº. 7. Eene ligte onkostbaare en egter wel bevallende Brug.

Nº. 8. Eene Brug van ruuw hout, voor een smal Watertjen.

P L A A T X I.

N°. 1. Een agthoekig Gebouwtjen, van gemeen hout en vlegtwerk van ongeschilde takken, vervaerdigd: het rieten dak is met een vaas versierd.

Op eene vrijë open Plaats, hier en daar met groepen van verschillend heestergewas bezet, zal het wel voldoen.

N°. 2. In een' Hoek van een' Moestuin, met een muur of schutting ingesloten, staat deze zitplaats van latwerk, zeer ligt gemaakt, zeer wel.

N°. 3. Eene Vischers Hut, van ruuwe boomstammen gebouwd, met bladriet gedekt, en met een Schoorsteen voorzien: de wildebegroeide oever, van eene ruime waterplas is zijne voeglijke standplaats.

N°. 4, 5 en 6. Hekken van Latwerk.

P L A A T XII.

Nº. 1. Een nederig, doch aardig Kabinetjen: ruuwe boomstammen onderschraagen het oversteekende dak, waaronder zig twee zitplaatsen bevinden. Op het bord boven de deur staat *Salus intranti*, (den intreedenden heil) gelijk de Ouden sontijds op de posten hunner huizen schreeven, *Salve!* (wees gegroet!) zoo als men in de opgegraven steden Herculaneum en Pompeji gevonden heeft. De Wand en zijn met afgezaagde houten schijven bedekt.

Nº. 2. Is de platte grond, die de verdere inrigting verklaart.

Nº. 3. Hek van Kneppels.

Nº. 4. Hekjen van Latwerk.

Nº. 5. Een Kabinetjen van Latwerk.

Nº. 6. Een ronde Tempel, van steen gebouwd, of van hout, steen verbeeldende geschilderd en gezand. Hij kon beschouwd worden als aan de vriendschap toegewijd; want boven de deur staat: *Amicus certus in re incerta cernitur*. De standvastigheid eens vriends wordt eerst bespeurd, als het geluk u den nek toekeert.

Nº. 7. Een Chineesche Gondel of tent-schuitjen: de gedaante, die het dek behoort te hebben als men haar van vooren ziet, wordt booven dezelve aangewezen.

PLAAT XIII.

Nº. 1. Een Dorische Tempel.

Indien men zijne wandelende gasten einigen tijd door eene kronkelende laan geleidt, en eensklaps, over een ruime vlakte, dit trotsch gebouwtjen zig aan het oog ontdekt, zal het aangenaam verraschen; alles is hier grootsch en stil, en wordt nog schooner, als een geëffend Meester, het marmer, door zijn penceel natuurlijk heeft nagebootst.

Op een vlak schot geschilderd, zal het ook voldoen; agter dusdanig schot zoude men, om te contrasteren, een armoedig Vertrekjen kunnen plaatsen.

Nº. 2. Platte Grond van Nº. 1.

Nº. 3. Eene Brug van steen, of steen verbeeldende geschilderd. De Ketens zijn van ijzer, of van gevlogten touw.

P L A A T XIV.

Nº. 1 en 2.

Zitbanken van eene ronde en vierkante gedaante, geschikt voor belommerde Pleintjes, van waar, en op welk een niet te eng beperkt gezigt is.

Nº. 3. Dit Altaar is naar een waerdig gedenksluk der oudheid, welĳer aan Bacchus toegewijd, en op klein Delos gevonden; het behoort dus op eene vrolijke plaats, dier godheid eigen, te staan; eigenaartig plaatst men het ook op een wijn-bergjen, of heuveltjen, aan de zon-zijde met wijnstokken beplant.

Nº. 4. Eene Ruïne op een plat schot geschilderd.

Indien men dezelve over eene taamlijk breede waterplas, op eene kleine hoogte van agteren en op zijde met boomen gedekt, ontwaart, levert dezelve een belangwekkend gezigt op:

Nº. 5 en 6. Twee ijzeren Hekken.

Nº. 7. Eene Chineefche Ophaal-brug. Zeer gemakkelijk word dezelve door de daar bij aangewezen inrigting bewogen.

PLAAT XV.

Bevat het hoofdedeelte van een aanleg, die verder naar de grootte van het terrein kan uitgebreid worden, of wel binnen deeze bepaalingen zoude kunnen blijven.

A. Plein op eene hoogte, van waar men een schoon gezigt op het water heeft.

B. Water, waar uit men verschillende beeken ziet ontspringen, en de verschillende hoogten

C en D. zig boven de oppervlakte verheffen, terwijl E. als eene platte laage plaats zig tusfchen deze hoogten vertoond, waar voor een Bootje ligt, om te vaaren, naar

F. Daar zig een half onder het groen verſchoolen Gebouwtjen bevindt, dus verdient F. van waar dit alles zichtbaar is, een Landhuisjen, met riet gedekt.

G. Daar ook een Gebouwtjen voegt, kan het oog zig door verschillende gezigten verlustigen; aan den voet splitsen zig de beeken, en neemen drie bijzondere rigtingen; aan de eene zijde ziet men over laag kreupel hout, en water, op het eiland, eene naald zig boven het groen verheffen, welke plaats door

H. Getekend is.

I. K. Ziet men agter de hoogte, zijnde twee stukken Bouwland, met verschillend graan en andere gewasfen beplant; tusfchen deze landen, loopt een laantje, met L. gemerkt, aan welks einde zich

M. Een Boere Woningjen, aan het gezicht ontdekt; waarbij in 't klein een Hooibergjen eene plaats voor het droogen van Melkgereedschap, en al wat men op eene boere werf gewoonlijk vindt, geplaatst is.

N. Plaats voor een Gemak.

O. Eenzaam in het groen verſchoolen Verblijfsplaatsje, om te leezen, te peinzen, en tot al wat eenzaamheid verëischt.

P. Plaats voor een Chineesch Vogelhuisjen.

Q en R. Grasvelden, met hooge ſtamboomen.

S, T, U en V. formeeren een Sparrebosjen.

P L A A T XVI.

Hoofdedeelte van eenen niet grooten aanleg.

A. De hoogste Heuvel met een Gebouwtjen.

B. Hoogte van de tweede foort met een Gebouwtjen.

C. Hoogte, over welke de wandelingen loopen.

D en E. Grasheuvels, met sparrenboomen beplant.

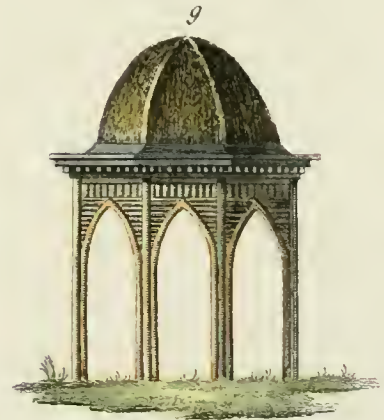
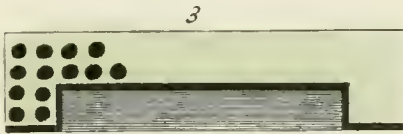
F. Plein op het Eiland voor zitplaatsen.

G. Chineesch Vogelhuisje.

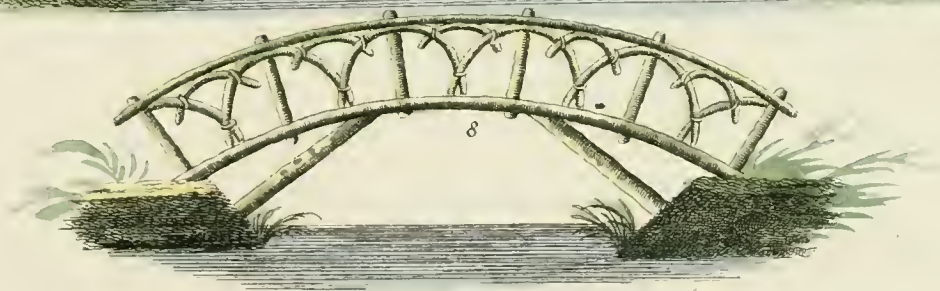
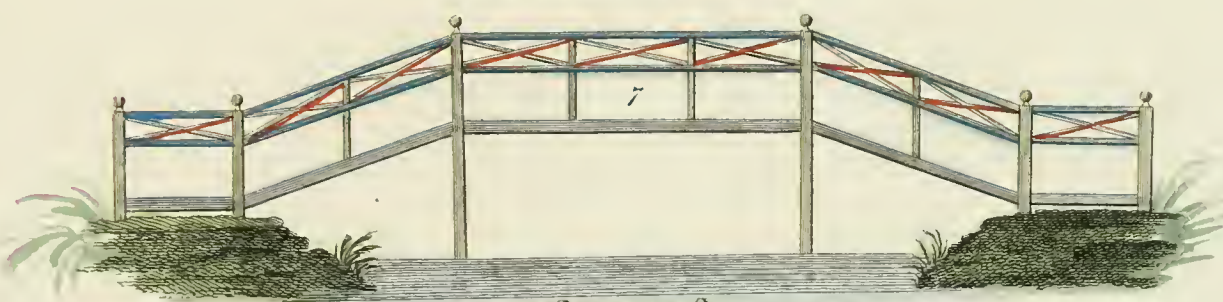
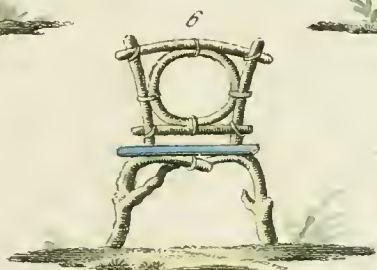
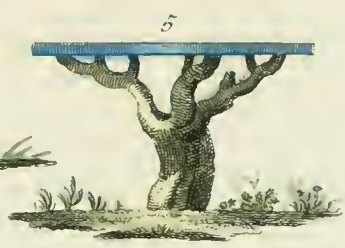
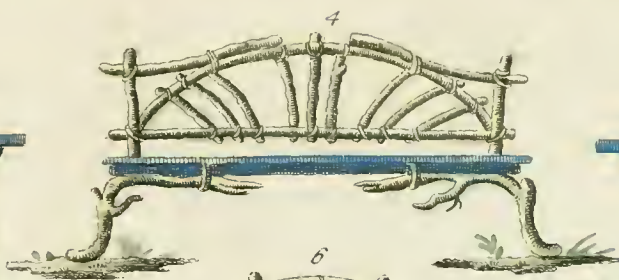
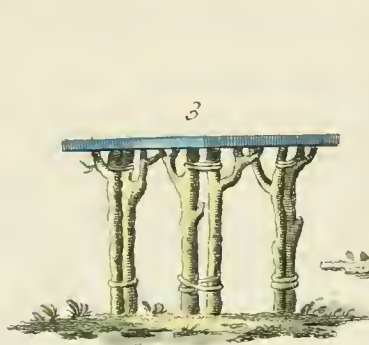
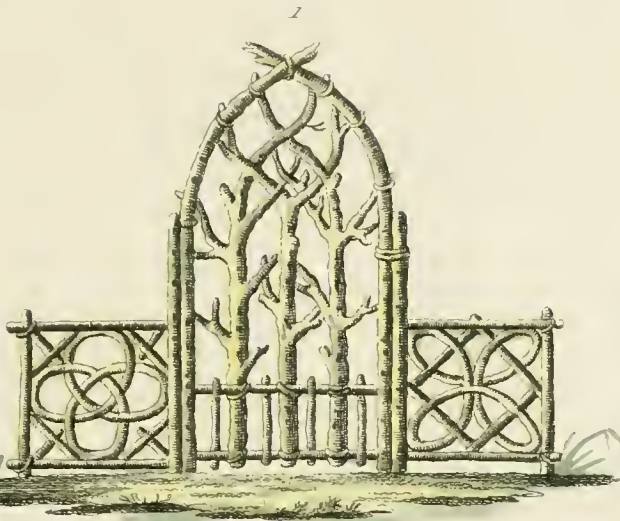
H. Partijtjen voor opgaande boomen.

I. Partijtjens voor bloemen.

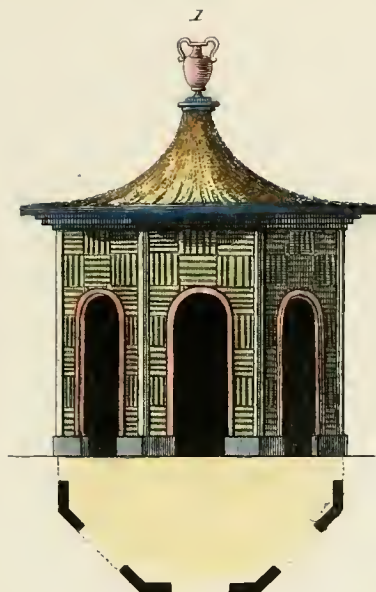
K en L. Partijtjens voor roozen.

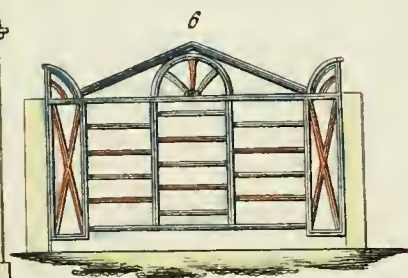
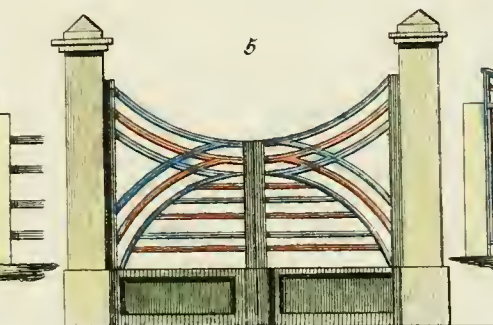
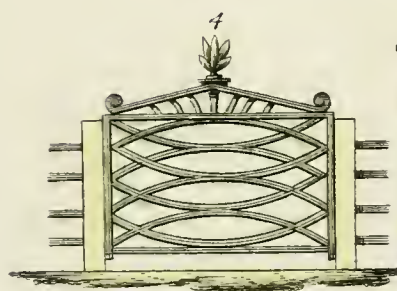
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 *Voeten Rhynl.*

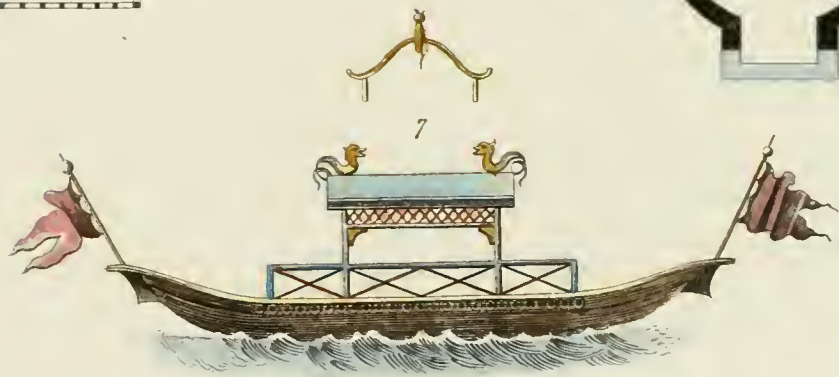
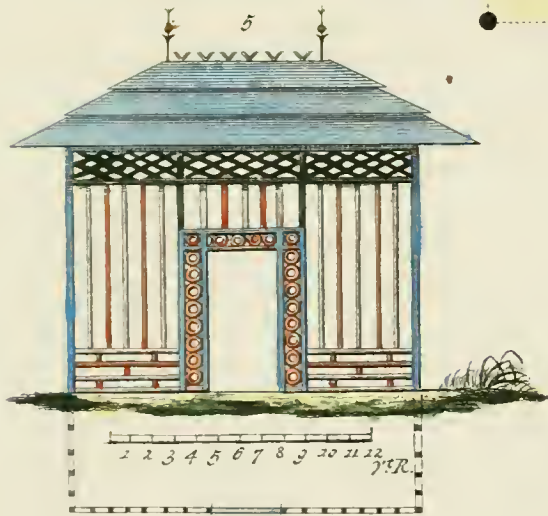
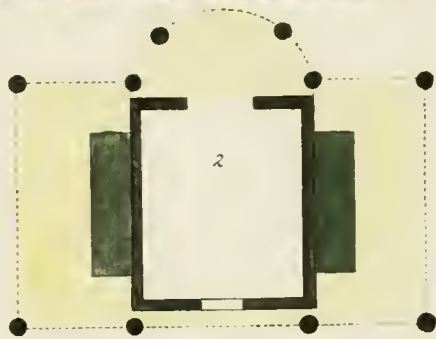
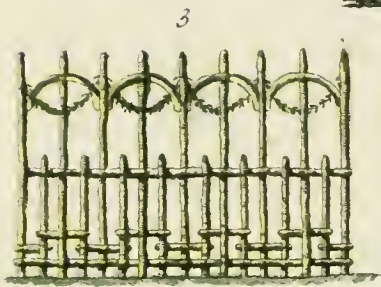
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
Neder Rhin.

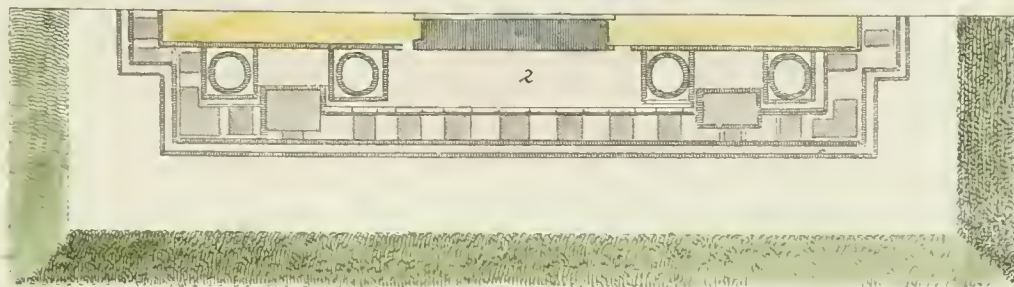
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Voeten Rh.

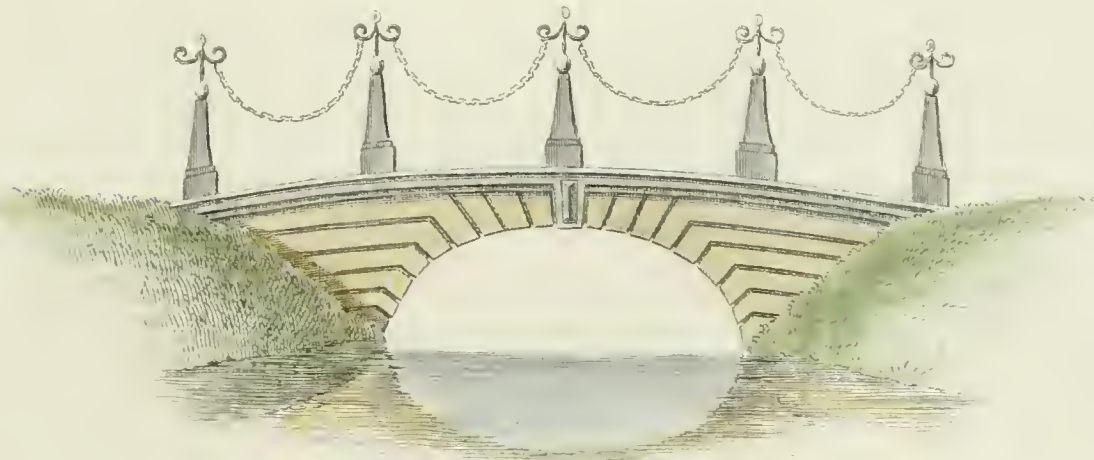
1 2 3 4 5 6 Voeten Rhynl.

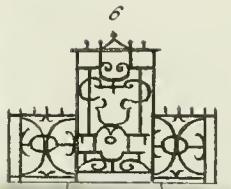
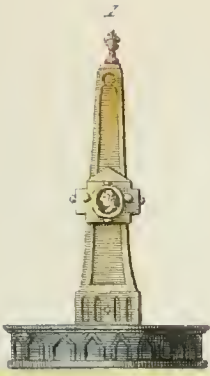
2

3

12 Rh. Roeden.

A N T E N O R ' S
R E I Z E N
D O O R
GREKENLAND EN AZIËN,
NAAR HET FRANSCH
V A N
C. F. L A N T I E R.

Worden thands uitgegeven bij J. ALLART, te Amsterdam, 3 deelen in gr. 8vo.

Onder de geschiedenissen der oudheid, is gewis geene van meer belang, dan die der *Grieken*. Zij, meest al Eilanders, bragten, door hunne eigenaardige geschiktheid voor den handel, alle konsten en wetenschappen der toenmaals beschaafde wereld tot hun land over, en bezigden die ter hunner beschaaving. Van daar dat toppunt van grootheid, waartoe zij boven alle andere volken gestegen zijn, en welk voor laater dagen, en wel eerst voor de *Romeinen*, tot wegwijzer, zoo wel als tot voorwerp diende ter navolging. De beroemdste geschiedschrijvers toekenden daarom, reeds van onds her, hunne lotgevallen en bedrijven naauwkeurig op, en een laater konst-ijver wist die taferelen, door een bevalliger kleed, meer en meer belangrijk te maaken. De groote BARTHELEMIJ, in 't bijzonder, schonk eene zeer bekoorende form aan zijne naauwkeurige geschiedverhaalen. De *Reis van den jongen ANACHARSIS* maakt den lezer bekend met alle de voornaame gedeelten van *Griekenland*, ten aanzien van zitting, staatsform, letteren, handel en zeden: Intusschen, heeft de arbeidzaamheid en bevalligheid diens bevoemden schrijvers geenszins alles uitgeput. Natuurlijk liet hij aan elk ander vernuft de gelegenheid over, om, op zijn spoor, aan hetzelfde onderwerp eene andere form te geven, en dat alles aan te vullen, welk hij, naar zijn begrip, heeft willen agterlaten. De schrandere LANTIER, vatte de dezen draad op. Den naam leenende van eenen aanzienlijken *Trojaan*, die gezegd word veel deel te hebben gehad aan het einde des Trojaanschen oorlogs, laat hij dezen ANTENOR reizen door alle zoodanige plaatsen, waar de wijsgeerte haare scholen gevestigd, de staatkunde haare zonderlingste wijzigingen beproefd, de konsten haaren tempel hadden gesticht, de goden-dienste zijne buitenspoorige offers vorderde, en de openbaare zede, juist door dezen gemengden invloed, of beschaafd, of, integendeel, jammerlijk misvormd verder. Bijzonder vooral zijn de huislijke tooneelen, waarop de voornaamste perlooenen der oudheid alhier verschijnen, waarbij de lezer zoo geheel indringt tot der inwendigen toestand van het beroemde *Griekenland*, alsof hij aldaar in persoon tegenwoordig ware. De gesprekken van persoon tot persoon, met alle de handelingen, aan het gewoone menschlijk leven verbonden, leveren eene ongemeene verscheidenheid, en tevens zoodanige eenvoudige bevaligheid, dat de lezer naauwlijks het boek uit de hand kan leggen, zonder den ganschen omvang te willen kennen der omstandigheden, die hem zijn eigen oordeel doen vellen over het land, waarmede hij poogt bekend te zijn. Dus word hij, in het *Eerste Deel*, bekend met de wijsgeeren, ARISTIPPUS, CRATES, CLEANTHES, XENOCRATES, DIOCLEES, DIOGENES, XENOPHANES, THALES en BION, met de bevallige Dichteres SAPPHO en haar jammerlijk uitelade, met onderscheiden bekoorende landstreeken, en met eenige voornaame feesten en gewoonten; terwijl de minnaarij van ANTENOR omtrend LASTE-MIA, en van andere perlooenen, welken de eerste op zijne reis ontmoet, alle de bekleedselen van eenen Roman met zich voeren, om te gelijk te vermaaken, en te leeren, door de schets de zeden.

In het *tweede Deel*, bevindt zich de lezer in gezelschap met de wijsgeeren, DIAGORAS, NICIAS, CHRYSIPPUS en HERACLITUS, met den Geneesheer APOLLONIUS, met de Dichters ANACREON en ORPHEUS, en met den Schilder PARRHASIUS. De beschrijving van *Delfhi*, *Lacedaemon*, *Corinthen*, *Sparta*, *Argos*, *Mycena*, *Delo*, *Ephesus* en *Rhodus*, levert de treffendste tooneelen van den Griekischen pragt, en de toevalligheden der reis, wandelingen en scheepstogten, jachtpartijen en maaltijden, doormengd met belangrijke gesprekken, of ook met minnaarijen van onderscheiden aard, verschaffen eene ongemeene verscheidenheid, welke bij uitstek onderhoudend is.

Het *derde Deel*, waarmede dit werk eindigt, behelst de reis naar *Paphos*, *Sardes*, en, door *Thracien*, te rug naar *Athene*. De denkwijze en lotgevallen der wijsgeeren, STILPO en THEOPHRASTUS, der veldheeren, ARISTIDES en ALCIBIADES, en andere doorluchtige Grieken, worden zeer eenvoudig ontwikkeld. De beschrijving van *Athene*, haare tempels, feesten, zeden en gebruiken, zoo ook van *Paphos* en *Sardes*, lokt de aandacht, door het onopgesmukt verhaal, welk overal belang wekt, daar de sprekers de zaken van heere merkwaardigste zijde weten voorstellen.

Hetgeen, behalve dezen korten inhoud, aan deze reis eene ongemeene bevalligheid bijzet, zijn de duizenderlei kleine bijzonderheden van allerlei beroemde perlooenen der oudheid, waartoe de telkens afwisselende reizen, onder eene geduurige verandering van gezelschap, eene natuurlijke aanleiding geven. Het zijn deze bijzonderheden, welke, dikwerf in weinige woorden, meer beslissen omtrend de charakters en zeden, dan uitvoerige levensbeschrijvingen. Het is haare ongekunstelde mededeeling, bij wijze van gemeenzaame gesprekken, welke deze geheele reis zeer aanmerkelijk onderscheidt van die van ANACHARSIS, welke laatste meer ter bevrediging van het verstand, deze in tegendeel ter voldoening van vernuft, van konst en smaak, en tevens der behoeften van het hart, verstrekt. Ook heeft de bevallige LANTIER de reis van ANTENOR niet tot *Griekenland* alleen bepaald, maar tevens uitgetrekt tot een aanmerkelijk gedeelte van het ontdijds beschaafd *Aziën*, en bijzonderlijk van *Egipte*, welks gewoonten, godsdienstige geheimen, boschaadjen, heroemde rivier en gewijde dieren, op dezelfde onderhoudende wijze geelcherst worden: terwijl tevens de geschiedenis der voornaamste *Persische* Vorsten en Veldheeren, daar ter plaatse gemeld, waar de vooroverlegde of toevallige scheepstogt zulks vordert, en eindelijk nog de berigten wegens de zeden en gebruiken der *Hebreëruwen*, eene verscheidenheid daarstellen, welke altijd dient, om de aandacht des lezers onwederstaanbaar te boeien.

Reeds in het jaar 1798, zag eene fraaije overzetting van dit werk in ons Vaderland het licht, en werd te Rotterdam uitgegeven. De tegenwoordige Uitgever deezes daarvan Eigenaar geworden, heeft hetzelfde op nieuw, alomne, in Commissie verzonden. — De ongemeene waarde van het oorspronkelijke, en niet min van de vertaling, welke in naauwkeurigheid en sierlijkheid, vooral ten aanzien van de meeningvuldige schoone liederen der oudheid, alhier in dichtmaat voorkomende, voor het Fransche niet behoeft te wijken, zal bij elken liefhebber der geschiedenis, bij elken vriend van konst en smaak, bij ieder, die zich gaarn in eenen aangenaamen, uitmuntend gefibreten en nuttigen Roman verlustigt, genoegzame aanprijzing zijn, om niet dit werk sateelschalen.